

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Främjande av kvinnors företagande i Euromed-regionen"

(2007/C 256/25)

Den 17 januari 2007 beslutade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 29.2 i arbetsordningen utarbeta ett yttrande om "Främjande av kvinnors företagande i Euromed-regionen".

Facksektionen för yttre förbindelser, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 14 juni 2007. Föredragande var Grace Attard.

Vid sin 437:e plenarsession den 11-12 juli 2007 (sammanträdet den 12 juli 2007) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 130 röster för, en röst emot och fyra nedlagda röster:

1. Sammanfattning och rekommendationer

1.1 EESK välkomnar Europeiska unionens och Medelhavsländernas fulla stöd för Euromed-partnerskapet. Kommittén välkomnar i synnerhet de förslag om utveckling av en politik för att främja kvinnors delaktighet som ingår i Europeiska kommissionens femåriga arbetsprogram. EESK föreslår att man ställer särskilda medel till förfogande för att ge finansiellt stöd till de länder i Euromed-regionen som vidtar positiva åtgärder för att på ett konkret sätt förbättra kvinnornas rättsliga ställning ⁽¹⁾.

1.2 EESK anser att det är av största vikt att man i samband med översynen av slutsatserna från den första Euromed-konferensen på ministernivå om kvinnors roll i samhället ser till att främjandet av kvinnors företagande noggrant övervakas och utvärderas och att åtgärder vidtas för att driva på utvecklingen.

1.3 EESK anser att man inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken måste se till att särskilda åtgärder och mål för främjande av kvinnors företagande ingår i de nationella handlingsplanerna.

1.4 EESK rekommenderar att man inom den europeiska grannskapspolitiken anslår större resurser till utvecklingen av kvinnors företagande och tekniskt stöd till kvinnor som startar eget.

1.5 EESK välkomnar GD Näringslivs och EuropAids initiativ ⁽²⁾ som är inriktade på entreprenörer i partnerländerna i Europa och Medelhavsområdet. EESK uppmanar Euromed-partnerna att vidta liknande åtgärder och därigenom fokusera på behoven i denna region genom de handlingsplaner som förhandlats fram med partnerländerna i Medelhavsområdet.

1.6 EESK ställer sig positiv till den tillfälliga kommitté för kvinnors rättigheter som inrättats inom den parlamentariska församlingen för EU-Medelhavsområdet. EESK anmodar denna kommitté att lägga fram förslag på politiska strategier för att stärka nuvarande företagsverksamhet som drivs av kvinnor och främja framåtblickande hållbara initiativ i ljuset av globaliseringen.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/external_relations/euromed/barcelona_10/docs/10th_comm_en.pdf.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/europeaid/index_sv.htm.

1.7 EESK skulle gärna se att genomförandet av Europa-Medelhavsstadgan för företag inriktades på kvinnor ⁽³⁾.

1.8 Åtgärder bör vidtas för att säkerställa att det råder jämvikt i fördelningen mellan antalet män och kvinnor som beviljas stöd inom ramen för de Euromed-program som är inriktade på unga människor, både när det gäller deltagare och ledare.

1.9 EESK ställer sig positiv till Euromeds ungdomsforums initiativ att inrätta ett Euromed-nätverk med ungdomsgrupper som arbetar med jämställdhetsfrågor ⁽⁴⁾ och ett Euromed-nätverk för unga entreprenörer ⁽⁵⁾.

1.10 EESK anser att man kan åstadkomma effektivare resultat när det gäller att främja kvinnligt företagande genom samarbete mellan olika ministerier och genom att involvera andra aktörer såsom representanter för finansiella institutioner, genomförandeorgan, näringsliv, sakkunniga och stödgivare i åsiktsutbytet om prioriterade områden samt genom att göra det lättare att överlåta befintliga företag på kvinnor.

1.11 EESK anser att det är viktigt att stärka icke-statliga organisationer och organisationer inom näringsliv och samhälle som verkar för att främja ekonomisk verksamhet bland kvinnor genom offentlig-privata partnerskap.

1.12 EESK anmodar Euromed-parterna att anordna en konferens om kvinnors företagande i Euromed-regionen för att diskutera aktuella frågor på området och utarbeta förslag om kvinnors bidrag till globala utmaningar i regionen.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/ind_coop_programmes/med/doc/f1949_en.pdf.

⁽⁴⁾ http://www.cesie.org/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=70&Itemid=85.

⁽⁵⁾ REX/222 Informationsrapport – Stöd till ungdomar i partnerländerna i Medelhavsområdet, CESE 642/2006.

1.13 EESK framhåller än en gång att främjande av kvinnors företagande i Medelhavsområdet i stor utsträckning kan bidra till att skapa en aktiv och dynamisk ekonomi som är inriktad på globaliseringen.

1.14 EESK anser att en förbättring av företagandeklimatet för kvinnor är nödvändig för att förbättra marknadstillträdet inom regionen och till EU-länderna.

1.15 EESK anser att det är viktigt att man fortsätter att utforska de specifika behoven inom varje land för att kunna ta itu med framtida utmaningar för kvinnliga företagare.

1.16 EESK noterar att det finns en mängd observationsgrupper (bl.a. GEM, FN:s utvecklingsprogram och Världbanken) som bevakar företagandet i Euromedområdet, men vi rekommenderar att man inrättar en plattform för att på bättre sätt kunna kommunicera rönen till de politiska beslutsfattarna och för att bättre kunna samla in och sprida information till mikro-företag och små och medelstora företag i Euromed-regionen. Plattformen skulle i synnerhet fokusera på följande:

- a. Områden där kvinnliga entreprenörer har särskilda svårigheter.
- b. Stödja och utveckla program för kvinnliga entreprenörer.
- c. Utveckla mekanismer för medverkande makars juridiska ställning och sociala trygghet.
- d. Vidta åtgärder för att stärka det sociala skyddet och den juridiska statusen för kvinnor som startar eget företag.

1.17 Kommittén rekommenderar att följande tas i beaktande på IT-området:

- Att prioritet ges åt att främja investeringar i infrastruktur och strategier för att förbättra tillgången till ny informations- och kommunikationsteknologi.
- Förbättra tillgången till resurser och utbildning inom IT för kvinnor som startar eget, för att underlätta marknadsföring och föra varor till konsumenterna via de rätta distributionskanalerna, eftersom Internet kan användas som ett instrument för att förbättra marknadsföringen.
- Kvinnors deltagande i beslutsfattande, utveckling och utformning av informationsteknik underlättas genom att en dialog med IT-företag och andra intressenter etableras i syfte att skapa möjligheter till samarbete och gemensamma åtgärder.

EESK rekommenderar starkt att Euromeds ständiga universitetsforum ⁽⁶⁾ som lanserades i Tammerfors prioriterar könsrollsdimensionen i sina initiativ i synnerhet på företagandeområdet.

⁽⁶⁾ <http://www.medainstitute.fi/?navi=360&lang=2>.

1.18 EESK rekommenderar att särskild prioritet ges åt massmediernas, särskilt TV:s, inflytande på företagande och kvinnor.

2. Rekommendationer rörande mekanismer som är särskilt inriktade på kvinnors företagande i Euromed-regionen

2.1 Det är nödvändigt att införa specifika politiska strategier och program så att kvinnor i större utsträckning kan bidra till tillväxt och utveckling. En del av dessa politiska riktlinjer skulle kunna ingå i en handlingsplan med tydligt fastställda tidsgränser och utvärderingsförfaranden och bör omfatta följande aspekter (utan hänsyn tagen till ordningsföljd):

1. Kapacitetsutvecklingsmekanismer och stödsystem för att uppmuntra kvinnor att utifrån sin egen förmåga överväga hur de aktivt kan medverka till att utveckla den miljö de lever och arbetar i. En möjlighet är att främja etableringen av grupper för självhjälp.
2. Investeringar i social infrastruktur och tjänster för att stödja kvinnor som förvärvsarbetar och kvinnliga egenföretagare.
3. Definiera traditionell entreprenörsverksamhet, små och medelstora företag och egenföretagande.
4. Se till att män och kvinnor kan starta eget på lika villkor, oavsett företagets storlek.
5. Skapa ett rättssystem som gör det möjligt för kvinnor att underteckna handlingar och äga egendom.
6. Skräddarsydd utbildning för kvinnor som driver eller äger företag. Det skulle kunna omfatta mentorsprogram, inrättande av specifika yrkesorgan och rådgivning i juridiska och skatterelaterade frågor.
7. Skapa "ömsesidiga garantiföretag", dvs. ekonomiska organ vars medlemmar är småföretagsägare och som står garanter vid beviljande av banktjänster.
8. Genomföra särskilda program för att förbättra möjligheterna för migrerande kvinnor och minoritetsgrupper att starta eget.
9. Informations- och stödmekanismer för etablering av icke-vinstdrivande företag och kooperativ.
10. Samarbete och nätverkssamarbete med EU-partner för att kartlägga strukturer och instrument, häribland bästa praxis, som har skapat ett mervärde på andra områden.

11. Utbildningspolitik som främjar företagsanda och entreprenörstänkande från tidig ålder ⁽⁷⁾. Entreprenörstänkande måste betraktas som en process genom hela livet som bygger på livslångt lärande och börjar i grundskolan. Det kan öka en persons valmöjligheter i olika skeden av livet.
12. Öka kvinnors deltagande i beslutsprocesser på alla nivåer inom regering, lokala myndigheter och rättsväsende.
13. Tillträde till offentlig upphandling för små och medelstora företag och särskilt företag ägda av kvinnor i syfte att stimulera företagstillväxt.
14. Specifika jämställdhetsmålsättningar inom sysselsättningspolitiken, med kvalitativa och kvantitativa målsättningar, eftersom det är mycket angeläget att fler kvinnor blir företagare, att deras sysselsättning säkerställs och att kvaliteten på denna förbättras ⁽⁸⁾.

3. Situationen idag och framtida utmaningar

3.1 Det är viktigt att kvinnors rättigheter inte behandlas som en fråga utanför kvinnors roll i den ekonomiska utvecklingen. Arbetsmarknadsparternas engagemang vad gäller att erkänna sambandet mellan mänskliga rättigheter, demokrati och utveckling av kvinnors rättigheter är av största vikt. Man bör prioritera att undanröja de hinder för kvinnors deltagande som är ett resultat av traditionella och kulturella lagar samt familjerätt.

3.2 Det är enbart genom samlade insatser för att komma till rätta med könsklyftan och satsa på utbildning och sysselsättning i Euromed-regionen som man kan skapa en miljö där kvinnor kan utveckla sitt företagande.

3.3 Analfabetismen bland kvinnor i MENA-regionen är fortfarande mycket utbredd och uppgår i genomsnitt till 42 % jämfört med 21 % för män, även om genomsnittet varierar mellan länderna. Under de senaste två årtiondena har utvecklingen dock gått framåt när det gäller lika tillgång till utbildning, men även här finns skillnader mellan länderna. I varje land finns en betydande skillnad i läskunnighet mellan den yngre kvinnliga befolkningen (15-24 år) och den vuxna kvinnliga befolkningen (24 år och äldre) ⁽⁹⁾.

3.4 Under det senaste årtiondet har det ökande antalet arbetstillfällen för kvinnor varit resultatet av en kombination av utbildning och tillväxt i sektorer där efterfrågan på kvinnlig arbetskraft är som högst såsom sociala tjänster, utbildning, hälso- och sjukvård och inom serviceyrken. Enbart 32 % av kvinnor i arbetsför ålder förvärvsarbetar eller söker arbete utanför hemmet. I traditionella samhällsgrupper där flickor går i skolan avråds de ofta från att söka arbete.

3.5 Det är viktigt att utbildningssystemet främjar entreprenörsinitiativ och risktagande. Det är av avgörande betydelse att en nationell utbildningsplan utarbetas som syftar till att förbättra kvaliteten på grundutbildningen och eliminera analfabetism bland kvinnor, i synnerhet missgynnade och handikappade kvinnor.

3.6 Samtidigt som det är viktigt med utbildning i samhällsfrågor och åtgärder för att öka medvetenheten om kvinnors sociala, politiska, juridiska och ekonomiska rättigheter, är det nödvändigt att göra finansiärer och andra intressenter medvetna om kvinnliga företagares behov.

3.7 Könsdiskriminering måste ses som en central fråga i ett sociopolitiskt sammanhang och inom den allmänna ekonomiska tillväxtutvecklingen i regionen. De särskilda roller och den status som samhället påtvingar kvinnor genom den traditionella familjelagstiftningen, den s.k. personliga statuskoden (PSC) är diskriminerande för kvinnor. Kvinnors rättsliga ställning som kontrollerar kvinnors deltagande i de ekonomiska, politiska, sociala, civila och kulturella aktiviteterna utgör ett av de främsta hindren, även om nästan 190 länder, häribland länderna i arabregionen, har ratificerat millenniedeklarationen ⁽¹⁰⁾.

3.8 Det är nödvändigt att synliggöra och stärka småskalig traditionell företagsverksamhet som drivs av kvinnor, häribland oavlönat arbete i familjeföretag och traditionellt arbete. Utbildning och stöd bör ges för att främja utveckling och modernisering av hantverk och småföretag som kan utvecklas till produktivt betalt arbete genom att verksamheten omvandlas till kommersiella tjänster som ger kvinnorna ekonomiska resurser.

3.9 Kvinnornas bidrag är störst inom jordbrukssektorn. I landsbygdsområden där en stor del av kvinnorna är analfabeter eller inte har högre kompetens än grundskoleutbildning är tillgången till utbildning mycket begränsad ⁽¹¹⁾. De har ofta inte möjlighet att eller saknar tillräckligt med självförtroende för att förbättra den egna eller familjens situation. Därför behöver de integrerade program som kombinerar personlig kompetensutveckling, fortbildning och utbildning i företagande och grundläggande företagskompetens samt stöd när det gäller livskraftig affärsplan, tillgång till starta-eggetbidrag eller lån för att starta småföretag i sin by. Utbildningsprogram bör skapa möjligheter för kvinnor på landsbygden till utbyte av initiativ för kvinnor både inom och utanför jordbruksområdet samt även ge stöd till icke-jordbruksverksamhet för samhällets manliga befolkning.

3.10 Det är viktigt att inrätta småskaliga kooperativ för att ge stöd åt kvinnliga entreprenörer.

⁽⁷⁾ EESK:s yttrande "Främja entreprenörstänkande genom utbildning och lärande" föredragande Ingrid Jerneck.

⁽⁸⁾ EESK:s yttrande "Anställbarhet och företagande – Ett genusperspektiv på den roll som spelas av det civila samhället och lokala och regionala organ", föredragande Luis Miguel Pariza Castaños.

⁽⁹⁾ Världsbankens centrala databank (april 2006).

⁽¹⁰⁾ Hijab, Nadia, 2001: Laws, Regulations and Practices impeding Women's Economic Participation in the Mena Region, shadow report, submitted to the World Bank, April.

⁽¹¹⁾ Economic Empowerment of Rural Palestinian Women – Meda-programmet EuropeAid, januari 2006-december 2007, ett gemensamt palestinskt, israeliskt och europeiskt utvecklingsprojekt.

3.11 Det är också viktigt att stödja kvinnliga företagare som driver egna företag så att de kan upptäcka nya sektorer där kvinnor kan ta ekonomiska initiativ i utvecklingen av icke-traditionell företagsverksamhet, exempelvis genom kompetensutveckling inom reklam, marknadsföring och prissättning med sikte på utländska marknader.

3.12 För att man skall kunna skapa möjligheter för att utveckla kvinnors ekonomiska verksamhet krävs tydlig insikt i den nuvarande och framtida socioekonomiska situationen inom de olika regionerna.

3.13 Det är nödvändigt att göra alla berörda aktörer delaktiga för att undanröja hinder för kvinnor och införa särskilda politiska strategier och program så att kvinnor i högre grad kan bidra till tillväxten och utvecklingen.

3.14 Tillgång till finansiering är av avgörande betydelse. Kredittaken måste höjas för att uppmuntra mikro- och småföretag att expandera och investera i den egna verksamheten. Myndigheter och stödgivare skulle kunna erbjuda reguljära låneinstitutioner incitament för dessa projekt. Beslutsfattare bör alltid vara medvetna om de särskilda förhållanden som gäller för små- och mikroföretag beträffande organisation, finansiering, produktivitet och potentiell tillväxt.

3.15 Incitament för nya företagsprojekt och etablering av ny företagsverksamhet bör omfatta större effektivitet i mikrokreditsektorn och väl avpassade och realistiska lånevillkor från handelsbankernas sida.

3.16 Genom att organisera marknadsförings- och PR-mässor i regionen och i EU:s medlemsstater kan man skapa möjligheter till exportinitiativ, i synnerhet inom tillverkningssektorn.

3.17 Framtiden för kvinnor i Medelhavsområdet måste ses utifrån ett övergripande ekonomiskt, politiskt, socialt och familjemässigt perspektiv. Utan ekonomisk tillväxt och förbättringar på sysselsättningsområdet kommer kvinnor att fortsätta att diskrimineras i den orättvisa konkurrensen med män.

3.18 Det är nödvändigt att införa politiska strategier och program för att kvinnor i högre grad skall kunna bidra till tillväxt och utveckling.

3.19 Genom strategier som särskilt är inriktade på kvinnliga företagare kan kvinnorna bryta traditionella ekonomiska strukturer och investera mer i företaget.

3.20 Det finns behov av forskning som kan ligga till grund för alla initiativ för att kartlägga varje lands specifika behov och identifiera kvinnors svaga och starka sidor genom en uppdelning i åldersgrupper och sektorspecifika studier.

3.21 Att kartlägga och utvärdera nationella åtgärder som har anknytning till nystartade företag, information och rådgivning, finansiering, utbildning, fadderverksamhet och nätverkssamarbete är nödvändigt för att man skall kunna fastställa och utbyta välfungerande metoder i och mellan Euromed-regioner, dels i samarbetet mellan de norra och de södra delarna, dels i samarbetet de södra regionerna emellan. Det är viktigt att regelbundet övervaka framstegen i partnerländerna i Euromed-samarbetet för att säkerställa att kvinnor börjar delta fullt ut i det ekonomiska livet i sina länder.

3.22 Genom gränsöverskridande program i Euromed-regionen kan för kvinnliga företagsledarorganisationer utbyta erfarenheter och välfungerande metoder, som är ett effektivt sätt att utveckla företags verksamhet och kompetens.

3.23 Franchising kan vara ett mycket viktigt verktyg för att stärka kvinnors delaktighet genom egenföretagande och småföretag. Genom franchising kan man minska riskerna i samband med nya projekt eftersom man kan utnyttja etablerad praxis och kompetens. Det är också viktigt att förbättra verksamheten inom olika resurscentrum för näringslivet. Det finns behov av kapacitetsutveckling som motsvarar företagets krav. Detta kan förverkligas genom utbyte av bästa praxis och framgångsrika program i andra länder.

3.24 Genom att utforska nya områden såsom IT-tjänster, forskning, FoTU, mediestyrtning, produktion av innovativa medieprogram och nya nischer inom turistnäringen kan man skapa nya affärsmöjligheter för kvinnor.

3.25 Informationsteknik bidrar till produktivitet, tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning. Att utveckla denna sektor är av avgörande betydelse för att Euromed-regionen skall kunna konkurrera globalt. När man anlägger nödvändig infrastruktur är det viktigt att säkerställa tillgång för alla så att den digitala klyftan inte växer, i synnerhet bland kvinnor och de delar av befolkningen där läs- och skrivkunnigheten är låg. IT-utvecklingen kan skapa ett mervärde och främja både kvinnors och mäns företagande.

3.26 GD Näringslivs webbplats för kvinnligt företagande kan vara ett användbart instrument för utbyte av god praxis och nätverkssamarbete ⁽¹²⁾.

3.27 Genom att skapa formella arbetstillfällen inom barnomsorg gör man det också lättare för kvinnor att förena familj och arbete.

3.28 Genom stöd- och informationstjänster för egenföretagande till kvinnor minskar trycket på invandringen. Det kan leda till fler arbetstillfällen både i ursprungslandet och värdlandet.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/craft-women/womenentr_portal.htm.

4. Barcelonaprocessen och den europeiska grannskapspolitiken

4.1 EU:s grannskapspolitik syftar till att främja ekonomisk integration mellan EU och dess partner. Budgetanslaget för parterna i Medelhavsområdet inom den europeiska grannskapspolitiken för perioden 2007-2013 har ökat med 32 % till 12 miljarder euro. Man har emellertid inte i tillräcklig utsträckning prioriterat främjande av kvinnors ekonomiska verksamhet.

4.2 Vid den plenarsession som hölls inom den parlamentariska församlingen för EU-Medelhavsområdet den 16-17 mars 2007 gavs EESK permanent observatörsstatus med rätt att delta i diskussionerna vid församlingens alla möten. Det är ett utmärkt tillfälle för EESK att främja insatser för att stärka kvinnors företagande.

4.3 Vid den första Euromed-konferensen på ministernivå om kvinnors roll i samhället i Istanbul i november 2006 ⁽¹³⁾ gavs ett löfte om att verka för att främja kvinnors företagande genom att förbättra deras tillgång till mark, finansiering, marknader, information, utbildning och nätverksamhet och uppmuntra finansiella institutioner att skräddarsy lösningar efter kvinnors behov, främst genom att erbjuda mikrokrediter.

5. Europa-Medelhavsstadgan för företag

5.1 Vid den femte Euromed-konferensen i Caserta (Italien) den 4 oktober 2004 godkände industriministerna ett arbetsprogram för industriellt samarbete 2005-2006. Ett av förslagen avsåg utbyte av kunskap och erfarenheter om utbildning för företagande.

5.2 Resultatet var att Europeiska kommissionens generaldirektorat för näringsliv lanserade Europa-Medelhavsstadgan för företag ⁽¹⁴⁾, som godkändes av nio parter i Medelhavsområdet. En av huvudprinciperna är att utveckla ett entreprenörssamhälle i Euromed-regionen med syftet att nå både ungdomar och vuxna genom utbildningssystemet på alla nivåer utifrån ett perspektiv som bygger på livslångt lärande. I stadgan finns dock ingen specifik hänvisning till de svårigheter som gäller kvinnligt företagande.

5.3 Stadgan är ett effektivt verktyg för att förbättra villkoren för företagande. EESK vill dock påpeka att främjande av företagande för kvinnor varken var en huvudprincip eller en av målsättningarna vid genomförandet av stadgan.

5.4 Arbetsprogrammet för näringslivssamarbetet mellan EU och partnerländerna för 2007-2008 bygger vidare på redan uppnådda resultat och stärker åtgärderna för ett effektivare genomförande, men det är inte specifikt inriktat på främjande av kvinnors företagande.

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/comm/external_relations/euromed/women/docs/conclusions_1106.pdf.

⁽¹⁴⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/ind_coop_programmes/med/doc/f1949_en.pdf.

5.5 Ett antal initiativ som genomförts av Europeiska kommissionen kan fungera som förebild när det gäller bästa praxis och kunskapsutbyte mellan länder i EU och Medelhavsområdet ⁽¹⁵⁾.

6. Det civila samhällets roll

6.1 Det organiserade civila samhället fyller en viktig funktion när det gäller kvinnors lika möjligheter, deltagande och representation i offentliga sammanhang, liksom när det gäller att främja kvinnors företagande.

6.2 Med utgångspunkt i en mycket stark tradition av handikappomsorg för bland annat kvinnor med handikapp samt kvinnor med föga eller ingen tillgång till utbildning eller utbildningscentra kan befintliga resurser utnyttjas effektivare genom utbildning i ledningskompetens och finansiering.

6.3 Genom offentlig-privata partnerskap kan organisationer inom samhälle och näringsliv på ett effektivt sätt främja ekonomisk tillväxt ⁽¹⁶⁾. Sådana partnerskap kan utgöra en ny tjänstegren för inkomstgenererande verksamhet.

6.4 Andra områden som är lämpliga för erfarna icke-statliga organisationer är utbildning och ackreditering för att utjämna könsklyftan inom utbildning.

7. EESK:s roll

7.1 EESK fyller en viktig funktion när det gäller att säkra det civila samhällets deltagande i genomförandet av Euromed-politiken rörande kvinnors integration i det ekonomiska och sociala livet ⁽¹⁷⁾.

7.2 EESK bidrog till diskussionen om kvinnor och sysselsättning genom en rapport som presenterades vid det 21:a sammanträdet för den gemensamma rådgivande kommittén EU-Turkiet den 13-14 juli 2006 ⁽¹⁸⁾ och kommer att utarbeta en rapport om kvinnor och företagande inför mötet i Bodrum, Turkiet i november 2007.

⁽¹⁵⁾ <http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/craft-women/women-dgentr-active>.
<http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/craft-women/database-women.htm>.

⁽¹⁶⁾ [file:///E:/PPP for women entrepreneurship.htm](file:///E:/PPP%20for%20women%20entrepreneurship.htm) 8.3.2007.

⁽¹⁷⁾ De rådgivande organens och arbetsmarknadsorganisationernas roll i genomförandet av associeringsavtalen och inom ramen för EU:s grannskapspolitik.

⁽¹⁸⁾ Gemensamma rådgivande kommittén EU-Turkiet.

7.3 I slutdeklarationen från Euromed-toppmötet mellan europeiska och sociala råd och liknande institutioner i Ljubljana, Slovenien, den 15-17 november ⁽¹⁹⁾ åtog sig deltagarna att driva på sina initiativ för att integrera kvinnor i det ekonomiska och sociala livet, i synnerhet genom utveckling av kvinnligt företagande.

7.4 EESK ställer sig även positiv till att ministrarna erkänner vikten av att främja det civila samhällets roll och öka dess kapacitet genom förbättrat samarbete mellan regeringar, parlament, civila samhällsorganisationer, kvinnoorganisationer, ungdomar, fackföreningar, näringsliv och yrkessammanslutningar samt samarbete mellan nationella, regionala och lokala förvaltningar.

7.5 Som ett led i Barcelona-processen lanserade EU en rad program, varav en del var direkt inriktade på Euromeds ungdomsarbete. Kommittén har lagt fram en informationsrapport om "Stöd till ungdomar i partnerländerna i

Medelhavsområdet", i vilken kommittén tar upp främjande av kvinnors företagande ⁽²⁰⁾.

8. Sammanfattning

8.1 Kommissionen bör garantera att konsekvensbedömningar av EU:s grannskapspolitiken inklusive MEDA-programmen genomförs och även systematiskt innefattar ett jämställdhetstänkande. Kvinnors roll vad gäller företagande i Euro-Med-regionen är central i arbetet med globaliseringens ekonomiska utmaningar. Kommissionens program för MENA-regionen för att stödja kvinnors roll i det ekonomiska livet är ett positivt steg. Åtgärder för att garantera samråd med relevanta representanter från det civila samhället inklusive icke-statliga organisationerna för kvinnor i projektets alla steg, programplanering, implementering, utvärdering och uppföljning bör upprättas för att garantera att målen uppnås.

Bryssel den 12 juli 2007

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁹⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/empa/home/final_declaration_ljubljana_112006_en.pdf.

⁽²⁰⁾ Informationsrapport – Stöd till ungdomar i partnerländerna i Medelhavsområdet.